

Oponentský posudek diplomové práce Jana Vrby "Mezinárodněprávní postavení dětských vojáků"

Smutnou pravdou je, že téma diplomové práce je v současnosti stále aktuální, dokonce aktuálnější než tomu bylo v dobách světových válek a v několika následujících dekadách. Problém se netýká pouze několika málo států a zneužívání dětí v ozbrojených konfliktech se neomezuje pouze na několik zemí na jednom kontinentu. Popisovaný jev má bohužel mnohem širší dopad. O tom, co mezinárodní společenství nejvíce tížilo v minulosti vždy vypovídá následující právní regulace. Týká se to jak vnitrostátního práva, tak práva mezinárodního. Podíváme-li se na mezinárodněprávní instrumenty regulující otázky ozbrojeného konfliktu, zjistíme, že v pasážích věnovaných ochraně dětí jsou v nich řešeny až do sedmdesátých let dvacátého století spíše jiné otázky než jsou ty, jimiž se zabývá diplomant. Zneužívání dětských vojáků se postupně rozšířilo tak, že se jedná téměř o masový jev v Latinské Americe, Africe i Asii a uchráněna nebyla asi během válek na Balkáně ani Evropa. Jde o jev, který se vyskytuje poměrně často při vnitrostátních ozbrojených konfliktech v zemích, ve kterých nefunguje stát a v nich se prohlubuje sociální nerovnost. Kořeny tohoto jevu jsou nesporně analyzovány sociálními a kulturními antropology, sociology, psychology a politology. Zkoumání právní regulace zneužívání dětí jako vojáků nemůže tyto disciplíny při analýze a syntéze svých možností opomenout. Je jen škoda, že formát diplomové práce je až příliš svázan, diplomant by byl jistě schopen rozvinout zvolené téma ještě mnohem zajímavěji. Tak jak tak, jde o práci zajímavou a aktuální.

Práce je systematicky členěna a utřídění kapitol nepostrádá elementární logiku, jak je naznačeno výše, možná že si práce zasloužila v úvodu přece jen odkázat na otázky, které nejsou příliš právně technicistní. o však neznamená, že by práce nebyla slušně zpracována. Diplomant prokazuje, že je schopen zvolené téma velmi dobře zpracovat, vychází z relevantních primárních a sekundárních pramenů, jazyková úprava je na velmi slušné úrovni. Práci vlastně není příliš co vytknout. Práce má nejen logickou strukturu, nepostrádá ani koncizní závěry a zajímavé jsou nesporně i předkládané úvahy *legis ferendae*. Oponentovi proto nezbývá než práci doporučit k ústní obhajobě. Pro ústní obhajobu by se rád přece jen vrátil ke kořenům problému. První otázkou tedy je, jaké největší slabiny má stávající právní rámec a druhou pak,

jaké nejúčinnější mechanismy pro řešení zneužívání dětí by mělo mezinárodní společenství zvolit proto, aby dokázalo předcházet v diplomové práci popisovanému jevu. Na mysli nemám pouze institucionální opatření.

Vladimír Balaš

V Praze dne